

דברי סיכום לפרק "האורג"

מלאכת האורג ושאר המלאכות שיש להן קשר עם הכנת המטוה והאריג והטפול בהם, מתחלקות מבהינת ההלכה לשתי קבוצות: האחת היא מלאכת האריגה עצמה והמלאכות האחרות המשמשות כסיוס לה או תולדותיה, שעיקרן הוא צירוף חוטים אחרים ליחידה שיש בה שימוש במכלול האריגה, אם בהכנת הנול ואם באריגה ובטפול בה. לגבי קבוצה זו נקבע בדרך כלל השיעור של שני חוטים או של שני בתי נירוב, בכל פרט כדינו. הקבוצה האחרת של המלאכות, שמהותן הטיפול בחוטי המטוה, או בבגד המוגמר, אם בטווייה ואם בצביעה וליבון, נקבע לה שיעור אורך מינימלי של רוחב הסיט. שיעור זה נקבע גם לגבי מלאכות שיש בהן משום טיפול באריגים. אמנם מקצת פרטים הקשורים למלאכות אלה, כמויחד במלאכת ליבון, מבוארים בדרך אגב במקומות אחרים ביתר אריכות ובהירות.

ענינו האחר של הפרק, מלאכת הצד, הוגדר ממה צדדים: עצם המלאכה הוגדרה בהכנסת בעל חיים למקום שממנו אינו יכול לצאת ודוקא כשבעל חיים זה מסוגל מתחילה לצאת בעצמו משם. כי לכידתו של יצור לבוד, בין שנוצוד בידי אדם אחר, ובין שאינו יכול לברוח מפני חולשתו או מחלתו, איננה נחשבת כמלאכת הצייד. אף פזם כי לא בכל בעלי החיים יש איסור צידה מן התורה, וכי בעלי חיים שאין רגילים לצודם ואין תועלת בכך – אין הלכך אותם מתחייב. ומכאן גם לענין שותפות שבמלאכה זו, שאף בה נשמר הכלל שאין שנים חייבים על מלאכה אחת אלא אם כן אינה יכולה להיעשות כלל על ידי אחד.

כמה מעניני מלאכת הצד שלא נגמר בירורם כאן מתבררים בפרק הבא, פרק "שמנה שרצים".